

بی‌بی‌مریم با گویش‌های محلی دیدنی‌تر می‌شود

پرداخت به حساسه‌پردازان ایرانی در قالب هنر و به‌خصوص هنرهای نمایشی (فیلم، سریال و تئاتر) به ماندگاری و فراگیری روح حساسه، شکل و قامتی قابل ستایش می‌دهد، اما برای پرداخت به الگوها و شخصیت‌های حماسی ایرانی باید بستری فراهم کرد تا باورپذیری و قابل دفاع بودنش بیش از آنچه در ادبیات شفاهی وجود دارد، فراتر رود.

حکایت مبارزه با کبر و استکبار بی‌بی‌مریم در سینه بختیاری با احترامی مقتدرانه نقش بسته است، ارزشمند بودن تفکر بی‌بی‌مریم‌ها حکایت از روح مقاومت دارد و حال اینکه نقش در قالب قاب تلویزیون به تصویر کشیده شده، قابل تحسین است.

سریال «بی‌بی‌مریم» فی نفسه لازم بود و لزومش را باید در همان صداقت و ترویج فرهنگ مقاومت جست‌وجو کرد؛ در همان فرهنگی که از دیرباز در مردان و زنان جای جای ایران زمین بوده و هست، دلیومردان و شیرزنان در جنوب، شمال، مردمان غرب و شرق پهنه دلاور خیز و مقام ایران زمین.

فرهنگ مقاومت که سال‌ها باندگی خود را پس از انقلاب شکوهمند اسلامی به اوج رساند و نمونه‌بی‌بدیل و ابدی آن حساسه زنان و مردان غیرنظامی در هشت سال دفاع مقدس بود که گنجینه‌ای شد پر از اقتدار و افتخار ملی، اما طعم و بوی بختیاری بی‌بی‌مریم آنقدر کم‌رمق بود که جلوت آن در باور مردمان بختیاری به چالش کشیده شد.

پرداخت به سریال‌هایی که در حافظه اقوام جایگاه خاصی دارد برای آنکه دفاع خوب و به یادگاری از خود به‌جا بگذارد، باید روح باورپذیری در قومیت خاص خودش را به همراه داشته باشد و بخشی از این روح در حداقل لهنجه بختیاری بود که هم شیرین و هم دارای یک روح حماسی نهفته در درون خود است.

بختیاری‌ها هر گاه شاهنامه را با همان حس و حال و لهنجه بختیاری می‌سرایند، سراسر وجود آدمی را حس غرور فرامی‌گیرد و ای کاش لهنجه کاراکترها بختیاری بود.

استفاده از تعدادی از بازیگران مسلط بر لهنجه بختیاری همچون عزت‌الله مهر آوران و علی اوسویوند بهره از توان بازیگران بومی در استان‌های چهارمحال‌وبختیاری، خوزستان و لرستان می‌توانست در فضاسازی این اثر شریف کمک کند تا باورپذیرتر و دوست‌داشتنی‌تر شود.

نکته دیگر بهره‌رفتن از وجود اساتید دانشگاهی مسلط به قوم‌شناسی بختیاری همچون دکتر اردشیر صالح‌پور و نویسندگان و تاریخ‌نگاری که در ابعاد مختلف اشراف کامل بر رفتار شناسی بختیاری دارند است که می‌توانست تأثیر مهم و ماندگاری در تولید این سریال بر جای بگذارد. گفتن این نکته شاید خالی از لطف نباشد، برای ساخت چنین سریال‌هایی که مستند هستند، صرفاً لو‌کیشن (قلعه‌های تاریخی، کوه و دشت) هر چند مفید هست، اما کفایت نمی‌کند و باید رنگ مایه رفتاری (آداب مهمان‌نوازی، ریش‌سفیدی، لباس تیراندازی، اسب‌سواری، خوشیاوندی، امداداری، کشاورزی، عروسی‌ها و عزاها) مورد توجه جدی قرار گیرد. به طور مثال در سریال «روزی روزگاری» با آنکه عمدتاً براساس تخیل بوده‌است، اما به دلیل آنکه رنگ و بوی فولکلور و سنتی در آن سریال موج می‌زند، سال‌هاست که پخش مجدد می‌شود و همواره مخاطبان خود را حفظ کرده و انگار رنگ کهنگی ندارد.

از دیگر نکات تولید این سریال، باور کردن تولیدکنندگان استانی و محلی (نویسندگان، تهیه‌کنندگان و کارگردانان) برای چنین سریال‌ها و تله فیلم‌ها می‌باشد که به‌ظاهر یکی از سیاست‌های صدواسیما هم میدان دادن به آنهاست که در سال‌های گذشته کم و بیش شاهد بوده‌ایم و شایسته است پیش از پیش به حمایت و تشویق هنرمندان توانمند استانی که موضوعات و سوزهای محلی را مایه کار خود قرار می‌دهند، شاهد ساخت و تولید فیلم‌هایی از این دست باشیم که سرشار از لحظات بکر و شگرف هستند. مصداق این توانمندی‌ها ساخت تله فیلم «برف و آفتاب» به کارگردانی جوانبخت از استان چهارمحال و بختیاری و «اسکی باز» به کارگردانی هنرمند توانمند بختیاری فریدون نجفی است که بارها هم در داخل و هم خارج از کشور مورد توجه و تشویق قرار گرفت.

در پایان اشاره به این نکته لازم است، مردمان بختیاری قدرشناس سازندگان سریال و فیلم با موضوعات پرداخت به بختیاری همچون «علیمردان خان» ارج می‌نهند، اما امید است به دور از هر گونه شباهزدگی و شعارزدگی به شعور مخاطبان عنايت ویژه‌تری داشته باشیم تا این‌گونه فیلم‌ها تبدیل به یک اثر ماندگارتر در حافظه شفاف مردمان خوب و فقیه و شریفمان شود.

روزنامه‌سیاسی، اجتماعی و فرهنگیصبح ایران

صاحب امتیاز: پیام‌آوران نشر روز
مدیرعامل و مدیرمسئول: عبدالله گنجی
سر‌دبیر: غلامرضا صادقیان
آدرس: تهران، خیابان شهید مطهری
تقاطع میرزای شیرازی، پلاک ۳۸۴
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۳۴۱۵۴
روابط‌عمومی: ۸۸۴۹۸۴۴۸،
نمابر: ۶-۸۸۴۴۵۶۳۴
توزیع: شرکت نشر گستر امروز ۸۸۸۶۲۱۹۴
چاپ تهران: چاپخانه روزنامه جوان
www.javanonline.ir

| روزنامه جوان | شماره ۵۷۲۹ | دوشنبه ۱۱ شهریور ۱۳۹۸ | ۲ محرم ۱۴۴۱ | اذان ظهر: ۱۳:۰۴ | غروب آفتاب: ۱۹:۴۱ | اذان مغرب: ۱۹:۴۹ | نیمه‌شب‌شروعی: ۰۰:۲۱ | اذان‌صبح‌قرداد: ۰۵:۱۰ | طلوع آفتاب‌قرداد: ۰۶:۳۷ |

گزارش «جوان» درباره آفت‌های عزاداری و مداحی در ماه محرم

چگونه کیفیت عزاداری را بالا ببریم

■ جواد محرمی

طرح آسیب‌های روزه‌خوانی، مداحی و نوحه‌خوانی حضرت‌اباعبدالله(ع) در هیئت‌های عزاداری ماه محرم طی سال‌های اخیر مسئله‌ای بود که همواره از سوی دلسوزان و دلباختگان مکتب حسینی(ع) انجام شده‌است. موضوعی که رهبر معظم انقلاب اسلامی نیز بر آن ورود کرده و نسبت به راه یافتن برخی انحرافات در آیین‌های عزاداری هشدار داده‌اند.

بنا به اهمیت موضوع عزاداری عاشورا در گزارش پیش‌رو به صورت موجز به‌شئی از نظرات دو تن از مداحان نامدار اهل بیت(ع) درباره آسیب‌های عزاداری بررسی می‌کنیم. حاج صادق آهنگران

و میثم مطیعی نام‌هایی هستند که با نام اهل بیت(ع) عجین شده‌اند و نظرات این دو مداح از دو نسل مختلف درباره مداحی می‌تواند برای علاقه‌مندان دستگانه عزاداری امام حسین(ع) درآموز باشد. دو نوحه‌خوانی که یکی در این وادی موی سپید کرده و تجربه‌ای فراوانی را پشت‌سر گذاشته و دیگری با بهره‌بردن از نیروی جوانی طی سال‌های اخیر توانسته، از جایگاهی در میان جامعه مداحان بر‌خیزد.

رهبر انقلاب بیش از همه به آسیب‌های مداحی حساسیت دارند

حاج صادق آهنگران مداحی است که سوز صدایش برای نسل‌های مختلف پس از انقلاب اسلامی و دوران دفاع مقدس با خاطرات زیادی عجین است. این‌خام امام‌حسین(ع) چندی پیش در گفت‌وگویی با «جوان» درباره آفت‌های مداحی و عزاداری ماه محرم در پاسخ به این سؤال که سبک مداحی خیلی از جنوبی‌ها به چشم می‌خورد.

■ برخی صوفیگری را رواج می‌دهند
وی درباره اهمیت اهتمام به ذکر مصیبت و مداحی چنین تبیین می‌کند: «ذکر مصیبت سفارش ائمه(ع) است که برای امام حسین(ع) و مصیبت‌های او گریه و اشک ریخته شود. برای همین خود را مقید می‌دانم که تنها به شور و حماسه اکتفا نکنم به خصوص که امام رضا(ع) هم سفارش به اشک برای امام‌حسین(ع) کرده‌اند. مداحی بدون روضه فایده‌نار، معتمدمداح باید سه ویژگی را رعایت کند؛ سوز، حماسه و پیام باید در مداحی باشد. مداحی باید مرثیه داشته باشد، مؤثرترین مواضع را در مقاطع مختلف رهبر معظم انقلاب اتخاذ کردند. باید بگویم که هیچ‌کس به اندازه رهبر انقلاب نسبت به این آفت‌ها حساس نبودند، گویی صدسال مداح بوده‌اند و آسیب‌های این حوزه را به خوبی می‌شناسند.»

وی در پاسخ به این سؤال که رویکرد صدوا سیما را در این ارتباط چگونه می‌بینید، این‌گونه اظهارنظر

حکمت ۲۸۶

مردم چیزی را نگفتند خوش
باد، جز آنکه روزگار، روز بدی
را برای او تدارک دید.

حکمت ۲۸۶

روزنامه جوان | شماره ۵۷۲۹ | دوشنبه ۱۱ شهریور ۱۳۹۸ | ۲ محرم ۱۴۴۱ | اذان ظهر: ۱۳:۰۴ | غروب آفتاب: ۱۹:۴۱ | اذان مغرب: ۱۹:۴۹ | نیمه‌شب‌شروعی: ۰۰:۲۱ | اذان‌صبح‌قرداد: ۰۵:۱۰ | طلوع آفتاب‌قرداد: ۰۶:۳۷ |

گزارش «جوان» درباره آفت‌های عزاداری و مداحی در ماه محرم

چگونه کیفیت عزاداری را بالا ببریم

باشد. مداحی باید هنرمندانه باشد، هم بتواند میان‌داری کند و هم معرفت بدهد و هم سوزناک باشد و اشک بیاورد. آنچه جاذبه ایجاد می‌کند هنر و معرفت است.»

آسیب‌هایی عزاداری هم نکته دیگری است که آهنگران به آن اشاره می‌کند. خیمه‌ها و دستجات عزاداری و هیئات در پیروزی انقلاب اسلامی نقش بزرگ و بی‌بدیلی ایفا کردند و دشمن این را می‌دانند. آنها همان زمان به این نتیجه رسیدند که نمی‌توانند شور حسینی را در دل این مردم خاموش کنند، پس بهترین راه، نفوذ در دستجات عزاداری تعریف کردند. چون عاشق عشق به امامی‌توانند در دل این مردم بکشند. یک روشی که حتماً روی آن کار می‌کنند، نفوذ در مداح‌ها و چهره‌های شاخص است و کار دیگری که می‌کنند، رواج صوفیگری در مداحی است. در برخی مداحی‌ها ذکر همه چیز می‌رود، جز خود امام‌حسین(ع) و اهل بیت(ع)، برای مثال اشعار شعرای معاصر را که ربطی به عاشورا ندارد، می‌خوانند و سینه می‌زنند هر چه گوش می‌دهی، می‌بینی به همه چیز ربط دارد، جز قاجعه کربلا یا برعکس این هم هست؛ برای مثال فقط حسین حسین می‌گویند و معرفتی به مخاطب نمی‌دهند، البته ذکر حسین خودش ثواب دارد، ولی نباید به این حداقل‌ها اکتفا کرد یا خدایا نکرده مردم آزاری به بهانه ماه محرم که این هم می‌تواند ناشی از نفوذ دشمنان امام‌حسین(ع) باشد. مثلاً ساعت ۳ نصف شب طبل می‌زنند و هر چه گوش می‌دهی، می‌بینی به همه چیز ربط دارد، جز قاجعه کربلا یا برعکس این هم هست؛ برای مثال فقط حسین حسین می‌گویند و معرفتی به مخاطب نمی‌دهند، البته ذکر حسین خودش ثواب دارد، ولی نباید به این حداقل‌ها اکتفا کرد یا خدایا نکرده مردم آزاری به بهانه ماه محرم که این هم می‌تواند ناشی از نفوذ دشمنان امام‌حسین(ع) باشد. مثلاً ساعت ۳ نصف شب طبل می‌زنند و صدای بلندگو را زیاد می‌کنند؛ برخی بچه کوچک و برخی مریض دارند. در برخی هیئت‌ها دیده می‌شود به جای سینه‌زن و عزادار فقط طبل دارند و صدای بلندگوشان بلند است. به عبارتی فقط روصدا درست می‌کنند، بدون هیچ معرفتی باید جوان‌ها را توجیه کنند. عزا را امام حسین(ع) باید زمان‌شناس باشد، نباید با رعایت نکردن برخی بدیهیات اجر خود، ازیاع کنند.

■ هیئت سکولار کبریت بی خطر است
اما میثم مطیعی از مداحان جوان و موفق این سال‌ها نیز دو شب پیش در برنامه میدان انقلاب درباره آسیب‌های عزاداری امام‌حسین(ع) به هیئت‌های سکولار اشاره کرد و گفت: هیئت سکولار دقیقاً کبریت بی‌خطر است و نباید هم با آن مشکل ندارد و به نوعی محدود کردن امام حسین به ۱۴۰۰ سال پیش است که هیچ‌گونه جنبش، حرکت و انقلابی برای هیچ مسئله‌ای به همراه ندارد و ما را به اعماق قرن‌ها می‌برد و امام حسینی را نشان می‌دهد که هیچ ربطی به ما ندارد. این موضوع در حالی است که اگر هیئت سکولار نباشد، راجع به انقلاب اسلامی، زکراکی مظلوم، انقلاب بحرین و فتنه ۸۸ موضع دارد. اگر جنبه‌حماسه‌ای عاشورا را از تشیع جدا کنید و به ۱۴۰۰ سال قبل برویم که هیچ چیزهایی به کسی نمی‌زند، هیچ‌کس هیچ مشکلی با آن ندارد. وقتی صدای زیاد می‌شود، نشان می‌دهد که هیئت‌ها به بخشی از وظایف خود عمل می‌کنند. معتمد اگر هیئت‌های مذهبی در این پیچ مهم تاریخی، وظیفه خود را بشناسند، آینده روشنی در پیش خواهیم داشت. دقت داشته باشید که مردم ما با امام حسین(ع) شوشی ندارند. عداای شاید به مسجد نزنند، اما هیئت را می‌روند. به جامعه ما نگاه کنید که چگونه تحت تأثیر محرم قرار می‌گیرد، بنابراین باید از این ظرفیت استفاده شود.

در مراسم اولین سالگرد درگذشت خالق «کیف انگلیسی» مطرح شد

کاردان: متأسفم برای مدیرانی که قدر «دری» را ندانستند

متانت و حرفه‌ای‌گری‌اش آنقدر بلامنازع بود که بارها در جریان تولید نمی‌گذاشت حاشیه‌ای گریبان کار را بگیرد. همه چیز را مدیریت می‌کرد و آرامش توأمان باطمینانه در تولید، رمز موفقیت کارهای سیدضیاءالدین دری بود.

باز یگر سریال «کلاه پهلوی» گفت: وسواس در کار او بسیار عجیب بود. کسی که یک شاهکار را از کار معمول و عادی متمایز می‌کرد و دقت زیادی در جزئیات داشت. ضیاء از هیچ جزئیاتی نمی‌گذشت و این برای من قابل احترام بود. کارگردانی فراتر از معمول داشت. دقت در جزئیات

او کم‌نظیر بود و واقعاً می‌تواند مهر خلاقه و ارزشمندی بر هر کار بگذارد. ریزه کاری‌هایش در مونولوگ‌هایش شگفت‌انگیز بود و مته به خشخاش می‌گذاشت. آنقدر این وسواس در این احساس مسئولیت مهم که در محله اول کار است، اتالی گرفته بود و به هتل برمی‌گشت.

■ دو بار تا مرله سکنه رفت

صادقی خاطر نشان کرد: دو بار تا مرحله سکنه رفت. یک شب با هم در کوچه قدم می‌زدیم. ضیاء دو بار تا مرحله سکنه رفت؛ چرا که خیلی به عمق بخشی در کار اهمیت می‌داد، حتی از جاش برای تعالی فرهنگ و هنر مایه می‌گذاشت. چند بار ی به بچه‌ها گفتم کار را متوقف کنید، ایشان دارند خوششان را از بین می‌برند. این احساس مسئولیت مهم که در وهله اول کار است، در تربیت هنری مرحوم دری از جایگاه ویژه‌ای قرار داشت.

■ ضیاء کارگردان سرگردانی نبود

صادقی افزود: دری از معدود کارگردانی‌هایی بود که می‌دانست چه می‌خواهد. کارگردان سرگردانی نبود و روز اول یک هدفی داشت و آن هدف را با قدرت دنبال می‌کرد. خیلی کارهای دیگری هم کرده و به نظر من از میان سریال‌هایی که جمله عمل نیوشانده و می‌خواسته ارائه دهد، کار تاریخی بود. بحران‌های عاطفی انسان‌ها برایش بسیار اهمیت داشت.

مجری و بازیگر سینما و تلویزیون در مراسم گرامیداشت سیدضیاءالدین دری با بیان اینکه بسیار متأسفم از این‌جامعه نخیه‌کش و قدرناشناس گفت: در حیات دری بسیاری از مدیرانی که الان نام او را بر زبان می‌آورند قدرش را ندانستند و به‌او خون دل دادند.

دربوش کاردان در مراسم گرامیداشت سیدضیاءالدین دری که در باغ‌موزه نگارستان بر گزار شد، عنوان کرد: همیشه به ایشان می‌گفتم آقای دری، ولی بگذارید اینجابگویم «ضیاء». با جنب ضیاء در این همه سال تصویربرداری «کلاه پهلوی» یک قرن خاطره دارم. ریزه کاری‌های اخلاقی، خندیدن و عصبانی شدن او خاطر‌انگیز بود. بسیار متأسفم از این‌جامعه نخیه‌کش قدرناشناس که در حیات دری بسیاری از مدیرانی که الان نام او را بر زبان می‌آورند قدرش را ندانستند و به‌او خون دل دادند.

اما میثم مطیعی از مداحان جوان و موفق این سال‌ها نیز دو شب پیش در برنامه میدان انقلاب درباره آسیب‌های عزاداری امام‌حسین(ع) به هیئت‌های سکولار اشاره کرد و گفت: هیئت سکولار دقیقاً کبریت بی‌خطر است و نباید هم با آن مشکل ندارد و به نوعی محدود کردن امام حسین به ۱۴۰۰ سال پیش است که هیچ‌گونه جنبش، حرکت و انقلابی برای هیچ مسئله‌ای به همراه ندارد و ما را به اعماق قرن‌ها می‌برد و امام حسینی را نشان می‌دهد که هیچ ربطی به ما ندارد. این موضوع در حالی است که اگر هیئت سکولار نباشد، راجع به انقلاب اسلامی، زکراکی مظلوم، انقلاب بحرین و فتنه ۸۸ موضع دارد. اگر جنبه‌حماسه‌ای عاشورا را از تشیع جدا کنید و به ۱۴۰۰ سال قبل برویم که هیچ چیزهایی به کسی نمی‌زند، هیچ‌کس هیچ مشکلی با آن ندارد. وقتی صدای زیاد می‌شود، نشان می‌دهد که هیئت‌ها به بخشی از وظایف خود عمل می‌کنند. معتمد اگر هیئت‌های مذهبی در این پیچ مهم تاریخی، وظیفه خود را بشناسند، آینده روشنی در پیش خواهیم داشت. دقت داشته باشید که مردم ما با امام حسین(ع) شوشی ندارند. عداای شاید به مسجد نزنند، اما هیئت را می‌روند. به جامعه ما نگاه کنید که چگونه تحت تأثیر محرم قرار می‌گیرد، بنابراین باید از این ظرفیت استفاده شود.

کتاب «داستان رویانا» روانه بازار نشر شد

کتاب «داستان رویانا» نوشته محمدعلی زمانیان و از آثار جدید انتشارات «راه‌یار» وابسته به دفتر مطالعات جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی در مورد بخشی از فعالیت‌های دکتر سعید کاظمی آشتیانی روانه بازار نشر شد.

به گزارش مهر، کتاب «داستان رویانا»، روایت تاریخ شفاهی اقدامات دکتر سعید کاظمی آشتیانی در پژوهشگاه رویان از تأسیس تا تثبیت و پیشرفت است که توسط دفتر مطالعات جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی روانه بازار نشر شده است.

این کتاب خاطرات ناب و منتشر نشده از روند شکل‌گیری پژوهشگاهی را روایت می‌کند که موفق به درمان نابابوری و سلول درمانی و شیپ‌سازی شد.

در بخشی از مقدمه این کتاب می‌خوانیم: «پس از جنگ تحمیلی، عده‌ای جوان از جنگ برگشته دور هم جمع شدند و تصمیم گرفتند مجموعه‌ای را راه‌اندازی کنند که برای اولین بار مشکل «تازایی» را در کشور حل می‌کرد. انگیزه آنها برای حرکت، امید به توشه آخرتی بود که از نمره تلاششان فراهم می‌آمد. سال‌ها بعد از آن همه تصمیمات و اقدامات و نتایج، نتیجه کارشان نماد پیشرفت ایران شد و به باز کردن گره زندگی خانواده‌های گرفتار انجامید.

این کتاب حاصل مصاحبه‌های بهنام باقری و تحقیق و تدوین محمدعلی زمانیان است که توسط انتشارات «راه‌یار» وابسته به دفتر مطالعات جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی منتشر می‌شود.

محمود عزیزی بازیگر، کارگردان و مدرس تئاتر در واکنش به طرح چاپک‌سازی ارشاد مطرح کرد

وزارت ارشاد نیاز به چاپک‌سازی دارد

اگر قرار بر چاپک‌سازی یا ساماندهی است، باید گفت یک وزارتخانه احتیاج به این همه معاونت ندارد و معاونت‌ها هم احتیاج به این تعداد مدیر کل ندارند. پس چرا نظکر سازد و از همین جا شروع نمی‌کند؟

چرا نظکر هنرمندان و متخصصان را نمی‌پرسند؟
محمود عزیزی بازیگر، کارگردان و مدرس تئاتر در ادامه با اشاره به اینکه گاهی دولت‌های ما شب، خواب‌نما می‌شوند و تصمیماتی می‌گیرند که پشت آن فکر و بررسی دقیقی نیست، گفت: فقط این مسئله یک قانون می‌خواهد که آن قانون وجود ندارد و اگر باشد، به هیچ کدام از این مدیرین‌ها احتیاج نیست. ما باید یک مدیریت در هنر داشته باشیم تا چند زیرشاخه موسیقی، تئاتر، تجسمی و سینما داشته باشد. اصلاً اگر سینما را صنعت می‌بینند، مدیریت حمایتی آن معنی ندارد. در وضعیت اینها مشکلاتی هست که اشکالش از فهم مدیریتی برای مسائل فرهنگی است.

عزیزی ادامه داد: برای اجرای هر طرحی باید بررسی کارشناسی شود.